

Finansiering

Beskrivelse af finansiering
i Magistratens
budget 2026-2029

Indhold

Finansiering i Magistratens budget 2026-2029	3
Ressourcer	3
Renter	3
Skat	4
Indkomstskat	4
Ejendomsskat	6
Selskabsskat	8
Overblik over skatter i budget 2026-2029	8
Generelle tilskud og udligning	9
Tilskuds- og udligningssystemet	9
Budgetteringsmetode i Aarhus Kommune	11
Overblik over generelle tilskud i budget 2026-2029	13
Finansforskydninger	13
Forskydninger i likvide aktiver	15
Lån	15
Forskydninger i langfristede tilgodehavender og øvrige finansforskydninger	16

Finansiering i Magistratens budget 2026-2029

Dette notat indeholder forudsætninger og beskrivelser af de indtægter, der indtægtsføres på henholdsvis hovedkonto 7 (renter, skatter og generelle tilskud) og hovedkonto 8 (lån og finansforskydninger).

Ressourcer

Sektorens budget for 2025-2029:

1.000 kr. i løbende priser	B 2025	B 2026	BO 2027	BO 2028	BO 2029
Renter	-103.037	-54.873	-20.084	-21.024	-17.576
Skat	-23.835.086	-23.835.086	-23.719.201	-24.877.926	-25.614.022
Generelle tilskud og udligning	-3.355.599	-4.459.696	-3.559.202	-3.450.006	-3.483.142
Finansforskydninger	821.639	611.818	777.088	953.192	347.056

Renter

Ved budgettering af renter af likvide aktiver er der dels taget højde for, at der er meget store udsving i likviditeten over året, samt inden for den enkelte måned, dels at en andel af kassebeholdningen er anbragt i kapitalforvaltning. Denne andel er tilpasset udviklingen i de likvide aktiver og forventes at give et merrenteafkast i forhold til de generelle renteforudsætninger.

Der pågår løbende en samlet vurdering og optimering af de rentemæssige forhold i relation til, hvordan målet om at optimere de samlede nettorenteindtægter bedst opnås. Den umiddelbare sammenhæng til de likvide aktiver gør, at denne vurdering er afstemt med udviklingen heri. De likvide aktiver søges holdt på et niveau, der tilgodeser muligheden for at dække sæsonsvingninger i kommunens udgifter, samt i et rimeligt omfang uforudsete hændelser. Der anvendes forskellige redskaber i løbet af året for at minimere renteudgifterne.

Forsyningsvirksomhedernes udlæg fratrukket øremærkede placeringer (hvor forrentningen sker med den faktiske rente) forrentes med en kort markedsrente (indskudsbevisrenten) med et tillæg på 0,75% for gæld. Det samme gør sig gældende for forsyningsvirksomhedernes kortfristede mellemværende med kommunekassen.

I magistratens budget 2025 forventedes der at være en nettorenteindtægt på 103 mio. kr. I budgetperioden 2026 til 2029 ventes der at være nettorenteindtægter på gennemsnitligt ca. 28 mio. kr. årligt. Rentetallene er anført ekskl. renter til lån vedrørende ældreboliger.

Nettorenteindtægterne er i magistratens budget 2025 beregnet ud fra en forudsætning om en rente af overskudslikvide aktiver på 2,5% plus 2,5% (5,0% p.a. i alt), som var de en del af kapitalforvaltningsaftalerne, og en rente på 3,75% p.a. for optagelse af nye langfristede lån. I budgetperioden 2026-2029 er nettorenterne beregnet ud fra en forudsætning om en rente af overskudslikvide aktiver på 2,0% p.a. plus 2,5% p.a. (4,50% p.a. i alt), som

var de en del af kapitalforvaltningsaftalerne, og en rente på 3,25% p.a. for optagelse af nye langfristede lån.

Udviklingen i nettorenterne på de skattefinansierede områder skal ses i sammenhæng med forbruget af likvide aktiver - herunder forholdsvis store kasseændringer, samt fuld udnyttelse af den kommunale låneramme.

Efter flere år med diverse kriser, og nu også med krig i både Ukraine og Israel-Palæstina krisen, så er der mange geopolitiske faktorer der spiller ind på de finansielle markeder. Renterne ser dog ud til at have stabiliseret sig, som gerne skulle være et tegn på mere ro på markederne og verdensøkonomien. Der er dog stadig stor usikkerhed på markederne, og dette skaber naturligvis også en vis usikkerhed på det fremtidige afkast fra kapitalforvaltningen.

Skat

De samlede skatteindtægter i budgettet for 2026 forventes at udgøre 23,1 mia. kr., og de forventes at stige til 27,5 mia. kr. i 2029. I det følgende uddybes forudsætningerne for de tre største skattekilder: Indkomstskat, ejendomsskat og selskabsskat.

Indkomstskat

Væksten i udskrivningsgrundlaget i Aarhus er i 2023 opgjort til 4,3 %, hvilket er 0,6 procentpoint lavere end væksten på landsplan. Det er 0,2 procentpoint højere end forudsat i budgettet for 2025. Aarhus har almindeligvis en vækst i udskrivningsgrundlaget, der overstiger væksten på landsplan. Udviklingen i 2023 er derfor overraskende, men det vurderet, at der ikke er tale om en varig tendens, idet det skyldes rentefradrag som følge af mange lånekonverteringer i 2022, hvor renten steg. Denne vurdering understøttes af KL's skatte- og tilskudsmodel.

De foreløbige opgørelser af indkomståret 2024 i Skats system peger på tidspunktet for budgettets udarbejdelse på et væksttillæg i Aarhus på 0,7 procentpoint i forhold til landsplan. Denne mervækst er indarbejdet i budgettet.

Ved en kørsel af KL's skatte- og tilskudsmodel med Aarhus' egen aldersfordeling vises nedenstående væksttillæg for 2025-2029, som i lighed med tidligere år er lagt til grund for budgettets efterfølgende år.

1.000 kr. i løbende priser	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Væksttillæg (%-point)	0,7	0,9	1,4	1,6	1,3	1,0

I 2025 er der budgetteret med et væksttillæg, der er 0,2 procentpoint lavere end forudsat i budget 2025. I 2026-2029 er der omvendt budgettet med et væksttillæg, der er mellem 0,1 og 0,5 procentpoint højere, end det blev skønnet i budget 2025.

Som regel følger væksttillægget i udskrivningsgrundlaget mervæksten i befolkningen i Aarhus i forhold til landsplan, og da der i budgetperioden forventes en mervækst i befolkningen ift. landsplan, budgetteres der som i tidligere år med de skønnede væksttillæg fra KL's model.

Der budgetteres i alle år med en udskrivningsprocent på 24,52%.

Statsgaranti vs. selvbudgettering

Staten har siden budget 1996 givet kommunerne mulighed for at modtage en garanti for væksten i udskrivningsgrundlaget. Den enkelte kommune skal beslutte, om man vil tage imod garantien, eller om man vil anvende selvbudgettering af udskrivningsgrundlaget. Statsgarantien indebærer, at en eventuel merstigning i de selvangivne indkomster tilfalder staten og ikke den pågældende kommune. Omvendt er risikoen ved at vælge selvbudgettering, at en eventuel lavere vækst end garanteret af staten skal finansieres af den kommune, der har valgt selvbudgettering. Valget mellem statsgaranti og selvbudgettering omfatter både væksten i udskrivningsgrundlaget og generelle tilskud.

I Budget 2023 besluttede byrådet – i lighed med Budget 2021 og Budget 2022 at budgettere med statsgaranti, da verdensøkonomien fortsat var præget af stor usikkerhed efter corona og med Ruslands invasion i Ukraine. Byrådet valgte i Budget 2024 og Budget 2025 omvendt selvbudgettering som grundlaget for budgetteringen af skatter og generelle tilskud.

Mange andre kommuner valgte i disse år ligeledes at selvbudgettere som følge af massive forhøjelser af regeringens skatteskøn efter fastlæggelsen af det statsgaranterede niveau. Det har medført store forventede efterreguleringer i bloktilskuddet, som også rammer de kommuner, der har valgt statsgaranti. På grund af denne uhensigtsmæssige situation, er KL og regeringen blevet enige om en ordning for 2024 og 2025, hvor de kommuner, der har valgt statsgaranti, ikke stilles dårligere, end hvis de havde selvbudgetteret.

Fra 2026 er selvbudgetteringsordningen blevet ændret, så efterreguleringen kun sker på baggrund af udviklingen lokalt, mens landstallene fastholdes på niveauet i statsgarantien. Dette medfører, at ordningen er mindre følsom overfor potentielle økonomiske udsving og dermed også, at de potentielle selvbudgetteringsgevinster vil blive lavere. For at sikre yderligere stabilitet er der fastlagt en øvre grænse for den samlede selvbudgetteringsgevinst på 1,5 mia. kr.

Budgetforslaget for 2026 er udarbejdet med udgangspunkt i valg af statsgarantien. På nuværende tidspunkt forventes en gevinst ved valg af selvbudgettering på 170 mio. kr. På trods af den nye ordning er der stadig en vis usikkerhed forbundet med valget, og det endelige resultat kan ændre sig helt frem til maj 2028. Der tages endeligt stilling til valget mellem selvbudgettering og statsgaranti ved Magistratens behandling af de tekniske ændringer til budgettet i slutningen af september, hvor der forventes at foreligge opdaterede beregninger baseret på regeringens Økonomiske Redegørelse fra august måned.

Overblik over forudsætningerne for indkomstskatten

Af tabellen nedenfor fremgår for perioden 2024 til 2029, hvad der er budgetteret med i forhold til henholdsvis udskrivningsgrundlag, vækstprocenter, skatteprocenter og dertilhørende forskudsbeløb af indkomstskatteprovenu:

Mio. kr., løbende priser	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Udskrivningsgrundlag*	76.353	80.116	84.108	88.753	93.716	98.664
Budgetteret vækst i udskrivningsgrundlaget* ift. foregående år (%)	7,2	4,9	5,0	5,5	5,6	5,3
Vedtaget/forudsat skatteprocent (%)	24,52%	24,52%	24,52%	24,52%	24,52%	24,52%
Skatteprovenu	18.722	19.664	20.005	21.762	22.979	24.193

* I alle årene anvendes efterreguleringsgrundlaget, som er korrigeret for lovændringer vedtaget efter fastsættelsen af statsgarantien. Dette gælder også i 2026, hvor provenuet er udregnet på baggrund af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Ejendomsskat

Ejendomsskatteområdet har i flere år været præget af ekstraordinær usikkerhed som følge af ændret ejendomsskatte Lovgivning og udarbejdelsen af nye vurderinger. Denne usikkerhed er stadig til stede, og budgetteringen af ejendomsskatterne i Budget 2026 skal ses i lyset af dette. I økonomiaftalen for 2026 blev regeringen og KL dog enige om en række garantiordninger, der fjerner en del af usikkerheden.

I maj 2023 vedtog Folketinget lovgivningen, der udmønter størstedelen af boligskatteforliget fra maj 2017 og de efterfølgende aftaler fra maj 2018 og maj 2020.

Grundskyldspromiller og dækningsafgiftssats for erhvervsejendomme må ikke hæves i perioden 2021-2028.

Fra 2024 er opkrævningen af grundskyld og dækningsafgift overgået til staten. Kommunernes budgetterede indtægter fra grundskyld og dækningsafgift vil afregnes fra staten til kommunerne i form af en foreløbig a conto afregning i skatteåret. Ved maj-afregningen i året to år efter budgetåret opgøres indtægterne endeligt. Forskellen mellem de foreløbigt afregnede og endelige indtægter efterreguleres i de første tre måneder i året tre år efter budgetåret.

Grundskyld

Fra 2024 blev beskatningen på almindelige ejendomme omlagt fra afgiftspligtige grundværdier til beskatning direkte på grundværdien for ejendomsejeren. I 2024 er grundskyldspromillen i Aarhus Kommune fastsat ved lov til 6 %. Promillen er fastsat ud fra, at provenuet i 2024 svarer til, hvad provenuet i 2024 ville udgøre med en stigningsbegrænsning på 2,8 % fra 2023 til 2024. Siden promillen blev fastlagt, er der kommet opdaterede prognoser for grundværdierne, som medfører at provenuet bliver lavere end forventet med den lovfastede promille. Regeringen har derfor udmeldt et tilskud som kompenserer for en del af mindreprovenuet. I 2026 drejer det sig om 39,6 mio. kr. for Aarhus. Kompensationen kommer som et særtilskud, og indgår derfor ikke som en skatteindtægt.

Fra 2025 følger udviklingen i beskatningsgrundlaget for grundskyld udviklingen i grundværdierne uden stigningsbegrænsninger.

De ændrede regler og nye vurderinger har medført stor usikkerhed om indtægterne fra grundskyld, særligt på grund af volatile skøn for grundværdierne. Med økonomiaftalen for 2026 er regeringen og KL blevet enige om en række tiltag, der har til formål at mindske denne usikkerhed.

For 2024 og 2025 gælder, at provenuet bliver endeligt efterreguleret, når de endelige grundværdier er udsendt. Ved denne efterregulering er kommunerne garanteret minimum det provenu, som det seneste statslige skøn forud for det pågældende års budgetlægning. Hvis det endelige grundlag overstiger det garanterede provenu, vil der komme en positiv efterregulering.

For 2026-2028 gælder, at det udmeldte skøn forud for det pågældende års budget, er endelige, og der fortages ingen efterregulering.

Skatteministeriet har udarbejdet foreløbige skøn for kommunernes indtægter fra grundskyld af henholdsvis almindelige ejendomme og produktionsjord i

2026-2029 samt efterreguleringerne af 2024 og 2025. Disse skøn er lagt til grund for Magistratens budget 2026.

For Aarhus er skønnene sænket i forhold til budget 2025, hvilket resulterer i et forventet mindreprovenu i 2026-2028 sammenlignet med budget 2025 på 232 mio. kr.

Årene 2021-2023 er i vid udstrækning opkrævet på baggrund af gamle vurderinger, hvorfor der vil komme en efterregulering. Årene er dog omfattet af neutralitetsordningen, som skal sikre, at ingen kommuner lider hverken nettotab eller nettogevinst ved overgangen til det nye ejendomsskattesystem. De præcise omstændigheder omkring ordningen er ikke kendte, og KL anbefaler, at kommunerne venter med at håndtere mer- eller mindreindtægter fra grundskylden i disse år indtil, der er klarhed over ordningens konsekvenser. Der er således ikke budgetlagt med en efterregulering og neutralisering af grundskylden for 2021-2023.

Dækningsafgift

Dækningsafgift for erhvervsejendomme

For erhvervsejendomme er beskatningsgrundlaget ændret fra forskelsværdier til grundværdier fra 2022 som en del af den nye ejendomsskatte Lovgivning. Derudover er de nye vurderinger gældende fra 2022, men forventes først færdige i 2026.

Da de nye vurderinger endnu ikke foreligger, opkræves i 2022 og 2023 dækningsafgift på baggrund af de gamle vurderinger for grundværdier, så provenuet som minimum udgør provenuet fra 2021 og med en stigningsbegrænsning på 30%. Når de nye vurderinger foreligger, vil disse år blive efterreguleret. I Magistratens budget 2026 er et estimat på denne efterregulering indarbejdet i 2027. Det skal bemærkes, at der er stor usikkerhed om denne efterregulering, da estimatet er baseret på et skøn for grundværdierne for 2024, som ikke er blevet opdateret siden budget 2024.

I november 2023 blev der i Folketinget indgået "Aftale om øget tryk om de nye erhvervsvurderinger". Aftalen medfører bl.a. en gradvis indfasning af forudsatte stigninger i dækningsafgiften for erhvervsejendomme fra 2022. Det vil som udgangspunkt medføre lavere indtægter for de kommuner, der opkræver dækningsafgift. Det er dog i økonomiaftalen for 2025 aftalt en kompensationsmodel, så der ydes kompensation i 2025-2027 til kommunerne baseret på det skønnede grundlag, kommunerne havde til rådighed i forbindelse med budgetlægningen for 2024.

For 2026-2029 har Skatteministeriet udsendt skøn for kommunernes indtægter fra dækningsafgift på erhvervsejendomme inkl. indfasning og herudover skøn for kompensationen frem til 2027. Disse skøn er indarbejdet i Magistratens budget 2026. Skønnene er fortsat behæftet med stor usikkerhed grundet de ufærdige vurderinger.

Aftalen i Aarhus mellem Socialdemokraterne, Venstre, Konservative samt en række repræsentanter for erhvervslivet om aftrapning af dækningsafgiften er blevet opsagt af borgmesteren med virkning fra næste byrådsperiode, dvs. fra 1. januar 2026. Indtil der foreligger en ny aftale om dækningsafgiften budgetteres der med udgangspunkt i den hidtidige aftale, der indebærer, at dækningsafgiften nedsættes fra 5,8 promille i 2025 til 3,8 promille i 2026, 3,55 promille i 2027, 2,55 promille i 2028 og 0 promille i 2029.

Samlet ses en forværring i indtægterne fra dækningsafgift i forhold til budget 2025 i perioden 2026-2028 på 35,2 mio. kr. Dette skyldes, at de skønnede grundværdier i 2026-28 er medjusteret i forhold til budget 2025.

Dækningsafgift for offentlige ejendomme

For offentlige ejendomme fremgår det af den vedtagne lovgivning, at der i 2024-2028 skal opkræves dækningsafgift svarende til det beløb, der blev opkrævet i 2023. Niveauet fra budget 2025 er derfor videreført i Magistratens budget 2026.

Selskabsskat

I 2026 afregnes selskabsskatten for 2023. Provenuet til afregning er 991 mio. kr., hvor det afregnede provenu vedr. 2022 i budget 2025 var 1.939 mio. kr. Der er således et fald på 49%. Dette skyldes, at 2022 var et usædvanligt år, hvor en række energihandelsvirksomheder i Aarhus havde rekordstore overskud grundet energikrisen, der opstod i kølvandet på Ruslands invasion af Ukraine. I 2023 normaliserede regnskaberne sig, hvorfor provenuet er væsentligt mindre i 2026 – dog stadig på et højere niveau end Aarhus historisk har haft. Dette skal dog ses i sammenhæng med udviklingen i indtægterne fra selskabsskat på landsplan.

Provenuet til afregning i 2026 svarer til 6,4 procent af selskabsskatten på landsplan, hvor provenuet til afregning i 2025 svarede 14,93 %.

I overslagsårene budgetteres normalt med en andel svarende til gennemsnittet for de seneste 5 år. Da andelen i 2025 er væsentligt større end almindeligvis, er der i stedet kun anvendt et gennemsnit over årene 2022, 2023, 2024 og 2026. Dette resulterer i, at Aarhusandelen i overslagsårene bliver 6,14%, hvor den i budget 2025 var 6,07%.

Denne andel er ganget på KL's skøn for landsplan for årene 2027-2029 i Magistratens budget. Der er således budgetteret med et provenu på 991mio. kr. i 2026, 1.065 mio. kr. i 2027, 1.107 mio. kr. i 2028 og 1.137 mio. kr. i 2029.

Det kan bemærkes, at der har været tendens til stigende kommunale indtægter fra selskabsskatten på landsplan, hvilket forventes at fortsætte. Indtægterne er skævt fordelt mellem kommunerne, og selskabsskatten pr. indbygger udlignes på nuværende tidspunkt kun med 50%. I økonomaftalen for 2026 fremgår, at der skal findes en løsning på den skæve fordeling med virkning fra 2027. Løsningen skal ske indenfor den samlede kommunale finansiering. Der er derfor pt. usikkerhed om den fremadrettede ordning.

Overblik over skatter i budget 2026-2029

På baggrund af ovenstående forudsætninger ser indtægterne fra skatter i budget 2026-2029 således ud:

Mio. kr., løbende priser	B 2025	B 2026	BO 2027	BO 2028	BO 2029
Indkomstskat	-19.544	-20.005	-21.762	-22.979	-24.193
Efterregulering af indkomstskat	0	0	26	-100	0
Selskabsskat	-1.939	-991	-1.065	-1.107	-1.137
Forskerskat	-50	-50	-50	-50	-50
Dødsboskat	-40	-33	-15	-15	-15
Grundskyld	-1.910	-1.801	-1.867	-1.970	-2.001
Dækningsafgift - off. grundværdier	-136	-136	-136	-136	-136
Dækningsafgift - erhvervsejendomme	-217	-126	-196	-93	0
I alt	-23.835	-23.143	-25.066	-26.451	-27.531
Ændring i forhold til Budget 2025	0	576	-188	-20	0

Generelle tilskud og udligning

Indtægterne fra generelle tilskud og udligning i budget 2026-2029 er som nævnt budgetteret med udgangspunkt i statsgaranti for indkomstskat, tilskud og udligning samt på baggrund af Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilskudsudmelding for 2026 og KL's skatte- og tilskudsmodel.

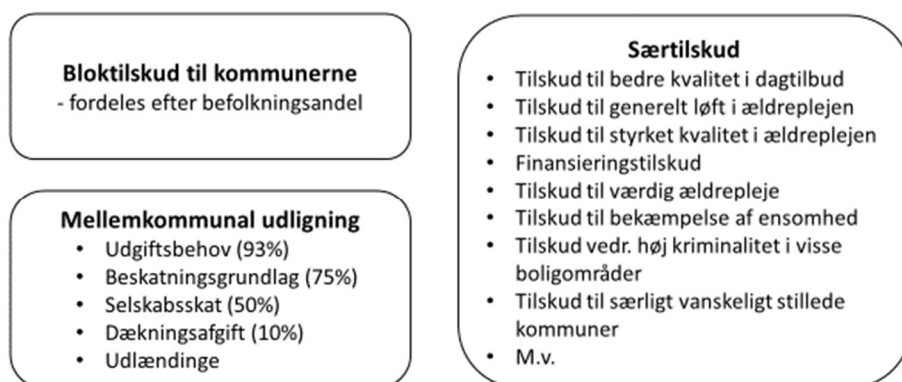
Med disse forudsætninger er der budgetteret med samlede indtægter fra generelle tilskud og udligning i budgettet for 2026-2029 på 4.460 mio. kr. i 2026, 3.559 mio. kr. i 2027, 3.450 mio. kr. i 2028 og 3.483 mio. kr. i 2029.

Tilskuds- og udligningssystemet

Udligningssystemet blev senest ændret med virkning fra 2021.

Nedenstående figur skitserer systemet og de forskellige ordninger, og derefter beskrives de væsentligste ordninger, der har størst betydning for Aarhus Kommunes økonomi.

Figur: Det samlede kommunale tilskuds- og udligningssystem

Udligning af udgiftsbehov

En kommunes udgiftsbehov består af et aldersbestemt og et socioøkonomisk udgiftsbehov, der vægter med henholdsvis 67% og 33% i det samlede udgiftsbehov. Det aldersbestemte udgiftsbehov beregnes ud fra antallet af 0-6-årige, skolebørn, erhvervsaktive, ældre og så videre, mens det socioøkonomiske udgiftsbehov dannes ud fra en række parametre, der udtrykker kommunens grad af social tyngde.

Hvis det samlede udgiftsbehov i kommunen er højere end kommunens befolkningsmæssige andel af det landsgennemsnitlige udgiftsbehov, får kommunen 93% af udgiftsbehovet - og tilsvarende afleverer kommunen 93% af udgiftsbehovet, hvis det er lavere end den befolkningsmæssige andel.

Aarhus Kommune har et aldersbestemt udgiftsbehov, der er væsentligt under landsgennemsnittet. Det afspejler en ung befolkning og fx mange studerende, der kun i mindre omfang modtager ydelser fra kommunen. Også det socioøkonomiske udgiftsbehov er lavere end landsgennemsnittet. Det betyder, at befolkningen i Aarhus som udgangspunkt har en socioøkonomisk sammensætning, der er bedre end landsgennemsnittet.

Det samlede udgiftsbehov er dermed lavt i Aarhus, som derfor er bidragsyder til denne udligningsordning - med et stigende beløb i budgetperioden.

Udligning af beskatningsgrundlag

Her udlignes 75% af en kommunes beregnede skatteindtægter. Hvis skatteindtægterne i kommunen er højere end kommunens befolkningsmæssige andel af skatteindtægterne på landsplan, skal kommunen aflevere 75% af skatteindtægterne - og tilsvarende, hvis skatteindtægterne er lavere end den befolkningsmæssige andel. Kommuner med lave eller meget høje skatteindtægter har en højere udligningsgrad.

Aarhus Kommunes gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger og dermed skatteindtægter er i både 2026 og overslagsårene beregnet til at være lavere end det landsgennemsnitlige beskatningsniveau og herved modtager Aarhus bidrag fra denne udligningsordning. Beløbene fra denne udligningsordning er væsentligt højere end tidligere og afspejler, at Aarhus Kommunes beskatningsgrundlag pr. indbygger vokser mindre hurtigt end på landsplan.

Bloktilskud

Statens bloktilskudspulje, der indeholder tidligere års bloktilskud samt kompensation for lov- og cirkulæreprogram, budgetgaranti m.v. og reguleringer for bl.a. kommunernes refusionsindtægter fra særligt dyre enkeltsager fordeles direkte ud til kommunerne efter befolkningsandel. Inden bloktilskuddet fordeles til kommunerne trækkes der dog finansiering til særtilskudspuljerne 'Tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår' (0,6 mia. kr.) og 'Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner' (0,5 mia. kr.) ud.

En andel af statstilskuddet er betinget af, at kommunerne samlet set har overholdt de aftalte udgiftsrammer. 3 mia. kr. af statstilskuddet er således afhængigt af, at kommunernes samlede ramme for serviceudgifter (servicerammen) er overholdt. Desuden er 1 mia. kr. betinget af aftaleoverholdelse af en ramme for anlægsudgifterne.

Bloktilskuddet fordeles til kommunerne efter befolkningsandel. Aarhus Kommunes befolkningsandel forventes i 2026 at udgøre 6,2%.

Jf. nedenfor foretages der i Aarhus Kommune ofte en række korrektioner til bloktilskuddet som følge af den valgte budgetteringsmetode på bl.a. overførselsområdet.

Udligning af selskabsskat og dækningsafgift

Kommunerne modtager et provenu fra selskabers skattebetalinger. Mellem kommunerne udlignes der dog 50% af forskellen mellem en kommunes provenu fra selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet. Hvis en kommune har et lavere provenu fra selskabsskat pr. indbygger end landsgennemsnittet, vil kommunen modtage et udligningstilskud fra ordningen svarende til 50% af forskellen - og omvendt.

Med et mere normalt niveau for selskabsskatteindtægter i Aarhus i 2026 end i 2025 er Aarhus Kommunes bidrag til udligningsordningen af selskabsskat relativt beskedent. I overslagsårene forventes Aarhus at modtage et mindre beløb fra udligningsordningen.

Der er en tilsvarende udligning af kommunernes indtægter fra dækningsafgift på offentlige ejendomme. Udligningen er i denne ordning på 10%.

Aarhus Kommunes indtægter fra dækningsafgift på offentlige ejendomme pr. indbygger er i 2026 højere end landsgennemsnittet. Derfor bidrager Aarhus til denne ordning, og det samme gør sig gældende for overslagsårene.

Udlændingeudligning

Der er en særlig udligningsordning vedrørende generelle merudgifter til udlændinge fra ikke-vestlige lande såsom udgifter til integration og sprogundervisning, folkeskole samt sociale og sundhedsmæssige udgifter. Kommuner med få flygtninge og indvandrere i deres befolkning yder et samlet bidrag til ordningen, mens kommuner med mange flygtninge og indvandrere får et samlet tilskud fra ordningen. Da Aarhus Kommune har relativt mange flygtninge og indvandrere bosiddende i kommunen, er Aarhus bidragsmodtager af denne udligningsordning.

Budgetteringsmetode i Aarhus Kommune

Indtægterne fra generelle tilskud og udligning er budgetteret med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel, der i 2026 er baseret på Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilskudsudmelding for 2026 samt valg af selvbudgettering. I overslagsårene indgår KL's skøn for udviklingen i priser, løn, skatter, overførselsudgifter m.v.

Som input til modellen anvendes Aarhus Kommunes egne forventninger til de kommunale skatteindtægter samt befolkningsprognose, som dermed indgår i beregningen af de konkrete tilskuds- og udligningsbeløb.

Jf. nedenfor er der foretaget nogle korrektioner til forudsætningerne i KL's skatte- og tilskudsmodel, men hvis det ikke er nævnt nedenfor, følges KL's forudsætninger. Det gælder fx forudsætningerne på anlægsområdet og for modregningen vedrørende særligt dyre enkeltsager.

Korrektioner til skatte- og tilskudsmodellens forudsætninger

Til KL's skatte- og tilskudsmodel er der foretaget nogle korrektioner, som bevirker, at der i forhold til modellen budgetteres med færre indtægter fra bloktilskuddet end det, der fremgår af skatte- og tilskudsmodellen.

Befolkningsprognose og ukrainere

I befolkningsprognosen i Aarhus er det forudsat, at 20% af de ukrainske flygtninge rejser ud af Aarhus i 2026, 20% i 2027 og 20% i 2028, mens de resterende 40% bliver boende. Danmarks Statistiks befolkningsprognose, som skatte- og tilskudsmodellen bygger på, forudsætter, at alle ukrainere i Danmark er udrejst af Danmark senest ved Særlovens ophør den 17. marts 2026.

For at opnå overensstemmelse mellem forudsætningerne i Aarhus og på landsplan er befolkningsprognosen for landsplan derfor justeret, så forudsætningerne om ukrainerne er ens. Befolkningsprognosen er som følge heraf øget med ca. 28.500 borgere i 2026, knap 23.000 borgere i 2027 og godt 18.000 borgere i 2028.

Flere borgere medfører stigende udgifter. Derfor er skatte- og tilskudsmodellens bloktilskudspulje samtidig justeret i årene 2027-2029, så der også er finansiering til de ekstra borgere. Bloktilskudspuljen hæves med et beløb pr. ekstra borger svarende til gennemsnitsbeløbet pr. borger i den forudsatte bloktilskudspulje i KL's skatte- og tilskudsmodel. Det giver i alt en øget bloktilskudspulje på landsplan på 396 mio. kr. i 2027, 317 mio. kr. i 2028 og 253 mio. kr. i 2029.

Korrektion af overførsler - inkl. investeringsmodeller

På baggrund af magistratsafdelingernes udgiftsbudgetter laves en korrektion for udviklingen i overførselsudgifterne fra R2024 til BO2029.

Korrektionen er for det første et udtryk for, at magistratsafdelingerne har skønnet udviklingen i overførslerne fra 2024 til 2029 anderledes end det skøn, KL har indarbejdet i skatte- og tilskudsmodellen. Korrektionen

afspejler, at der budgetteres med en lavere vækst i udgifterne til overførsler i Aarhus, end hvad der følger af KL's forventninger.

For det andet er der indarbejdet en korrektion som følge af investeringsmodeller på beskæftigelsesområdet, som er blevet vedtaget i B2025 - i alt ca. 7 mio. kr. årligt.

For det tredje er der på baggrund af de seneste års resultater på overførselsområdet indarbejdet et årligt tab på overførslerne på 80 mio. kr. Tabet kan især henføres til udviklingen i dagpengeudgifterne, hvor Aarhus' status på studieby gør det vanskeligt at få alle dimittender i job umiddelbart efter endt uddannelse.

Den samlede korrektion er -100 mio. kr. i 2027, -197 mio. kr. i 2028 og -135 mio. kr. i 2029 (løbende priser).

Korrektionen er beregnet i løbende priser, og der er i overslagsårene anvendt en forventet satsreguleringsprocent på 4,5%.

Indtægtstab - udligning, reformer og bloktilskud

Der budgetteres med et indtægtstab på 40 mio. kr. om året – 40 mio. kr. i 2027, 80 mio. kr. i 2028 og 120 mio. kr. i 2029 – for at beskytte økonomien for virkninger af kommende reguleringer i bloktilskuddet som følge af reformer, tab på KMF, udligningsreform samt ændringer i fx den socioøkonomiske udvikling og skattesanktioner,

Forhøjet bloktilskud som følge af demografiregulering

Der er som tidligere lagt til grund for budgetforslaget, at kommunerne også fremover kompenseres via økonomiaftalerne som følge af den demografiske udvikling i kommunerne med flere ældre borgere. Herved opnås sammenhæng mellem budgettet udgiftsside, hvor budgetmodellerne regulerer for demografi, og budgettets indtægtsside.

Med udgangspunkt i en beregning af det demografiske træk i kommunerne fra Finansministeriet i august 2024 er der derfor i budgettets overslagsår indlagt en forudsætning om en compensation på 1,25 mia. kr. om året på landsplan, svarende til 79 mio. kr. i 2027, 160 mio. kr. i 2028 og 243 mio. kr. i 2029. Reguleringen er nedjusteret med 250 mio. kr. på landsplan i forhold til forventningerne i budget 2025.

Bloktilskudsregulering vedrørende dækningsafgift

Fra 2022 omlægges beskatningsgrundlaget for dækningsafgift fra forskelsværdien til grundværdierne. Folketinget har i december 2021 vedtaget en stigningsbegrænsning på 36,9% på provenuet for dækningsafgiften i forbindelse med omlægningen, men der er indsat en stigningsbegrænsning på maksimalt 30% i de foreløbige opkrævninger af dækningsafgiften i 2022, 2023 og 2024. Opkrævningerne genberegnes med udgangspunkt i de nye vurderinger - forventeligt først i 2027. På baggrund heraf forventes en modregning i bloktilskuddet for stigningerne i 2022-2024 i 2027 på 76 mio. kr.

Administrative besparelser på landsplan

I Økonomiaftalen for 2026 er der indarbejdet yderligere administrative besparelser i kommunerne på 233 mio. kr., jf. regeringsgrundlaget for SVM-regeringen. Her er det forudsat, at kommunerne frem til 2030 skal spare 2,1 mia. kr. på administration. Stigningen i de administrative besparelser efter 2026 er ikke indarbejdet i skatte- og tilskudsmodellen. De administrative besparelser i Aarhus er på udgiftssiden indlagt med en stigende profil, så derfor skal besparelserne også indarbejdes på denne måde på indtægtssiden. Profilen på de administrative besparelser fra staten er ikke kendt, men det er med korrektionen forudsat, at profilen sker gradvist, svarende til årligt 233 mio. kr. på landsplan. Dette svarer til en samlet

besparelse på administration i 2027 på 88 mio. kr., 103 mio. kr. i 2028 og 118 mio. kr. i 2029.

Overblik over generelle tilskud i budget 2026-2029

Indtægterne fra generelle tilskud og udligning ser på den baggrund således ud i budgettet for 2026-2029:

Mio. kr., løbende priser	B 2025	B 2026	BO 2027	BO 2028	BO 2029
Udligning og generelle tilskud:					
Udligning af beskatningsgrundlag	-58	-850	-362	-340	-370
Finansieringsandel - tillæg vedr. beskatningsgrundlag	-57	-65	-62	-65	-69
Udligning af udgiftsbehov	1.647	1.875	2.039	2.187	2.377
Finansieringsandel - tillæg vedr. udgiftsbehov	15	17	17	18	19
Korrektion for overudligning	16	19	19	20	22
Særlig kompensation	82	82	82	82	82
Bloktilskud	-5.264	-5.166	-4.400	-4.814	-5.233
- heraf betinget vedr. service	-186	-188	-190	-19	-194
- heraf betinget vedr. anlæg	-62	-63	-63	-64	-65
- heraf egne korrektioner	0	0	144	133	44
Efterreguleringer - tidligere år	-37	-37	-599	-237	0
Udligning af selskabsskat	570	12	-15	-22	-28
Udligning af dækningsafgift vedr. offentlige ejendomme	8	9	8	8	8
Udlændingeudligning	-26	-27	-25	-23	-21
Særtilskud m.v.:					
Bedre kvalitet i dagtilbud	-41	-43	-44	-46	-47
Generelt løft i ældreplejen	-39	-41	-42	-43	-45
Styrket kvalitet i ældreplejen	-52	-54	-56	-58	-60
Finansieringstilskud	-93	-123	-94	-94	-94
Tilskud til værdig ældrepleje	-55	-57	-59	-61	-62
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-5	-5	-6	-6	-6
Tilskud vedr. høj kriminalitet i visse boligområder	-17	-17	-18	-19	-19
Kompensation for tab på dækningsafgift	-7	-7	-3	-2	0
Kompensation vedr. grundskyld	0	-40	0	0	0
Kommunale bidrag til regionerne	47	49	51	53	56
Refusion af købsmoms	10	10	10	10	10
I alt	-3.356	-4.460	-3.559	-3.450	-3.483
Ændring i forhold til Budget 2025	0	-483	523	1.231	-

Finansforskydninger

Med finansforskydninger (balanceforskydninger) menes årets forskydninger i beholdningerne af aktiver og passiver, herunder forbrug af likvide aktiver og optagelse af lån.

Der er en snæver sammenhæng mellem hovedkonto 8 balanceforskydninger og hovedkonto 9 finansiel status. Der er derudover tæt sammenhæng mellem forbruget af likvide aktiver, optagelsen af lån samt udviklingen i renteudgifterne på hovedkonto 7.

Kommunernes balanceforskydninger er reguleret af en lang række love, cirkulærer og bekendtgørelser. Af de væsentligste love m.v., som har betydning for likvide aktiver og lån, kan nævnes:

- Lov om kommunernes styrelse, § 44 vedrørende placeringen af kommunernes likvide aktiver.
- Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.
- Lov om midlertidig binding af kommunernes overskudslikviditet.
- Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.
- Den årlige aftale mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi.

Den overordnede målsætning for kommunes aktiver og passiver under ét er, at disse sammensættes på den mest hensigtsmæssige måde set i forhold til kommunens generelle økonomiske situation og budgetter, jf. Aarhus Kommunes Økonomiske politik og Finansielle strategi.

For kommunens aktiver er den overordnede målsætning, at aktiverne placeres på en sådan måde, at der opnås den størst mulige forventede forrentning under hensyntagen til risici samtidig med, at der herunder opnås den størst mulige sikkerhed mod tab. Ligeledes skal aktiverne placeres under hensyntagen til retningslinjerne for ansvarlige investeringer.

For kommunens passiver er den overordnede målsætning at minimere finansieringsomkostningerne ved lånoptagelse under hensyntagen til risici, ønsket om budget- og projektsikkerhed og kommunens økonomiske situation generelt. Lånoptagelse medvirker til at sikre tilstrækkelig likviditet.

Aarhus Kommune har som overordnet målsætning for likviditeten, at der til enhver tid skal være en samlet likviditet opgjort efter kassekreditreglen på minimum 5.000 kr. pr. indbygger, jf. den økonomiske politik.

Målsætningen skal sikre fleksibilitet og handlemuligheder i kommunens samlede økonomi, samt sikre en robusthed i likviditeten overfor uforudsete begivenheder. Der er forskellige niveauer, der kræver forskellige tiltag. Et gennemsnitligt niveau på under 2.500 kr. pr. indbygger vil kræve væsentlige økonomiske tiltag med henblik på at styrke og sikre en tilstrækkelig likviditet, jf. den finansielle strategi.

Udviklingen i de likvide aktiver er dels bestemt af budgetterede kassehenlæggelser og kassetræk, dels af en række uforudsete eller ikke planlagte hændelser.

Kasseændringerne skal derfor ses i sammenhæng med udviklingen i kommunens økonomi generelt (finansiering af overskud/underskud), men også i sammenhæng med, at forskydninger i udgifter fra et år til et andet år har stor betydning for størrelsen af kasseændringerne.

Der skal gøres opmærksom på, at der er en sammenhæng mellem de seneste års udvikling i likviditeten og optagelsen af langfristede lån, idet man styrker eller svækker likviditeten alt efter, hvor meget lånemulighederne udnyttes.

Likvide aktiver søges holdt på et niveau, der tilgodeser muligheden for at dække sæsonsvingninger i kommunens udgifter, samt i et rimeligt omfang uforudsete hændelser, og vil i øvrigt være stærkt påvirket af afvigelser mellem budget og regnskab i de enkelte år.

Forskydninger i likvide aktiver

Der er betydelige usikkerheder forbundet med at skønne over gennemsnitslikviditeten gennem hele budgetperioden, da den påvirkes af en række pt. ukendte faktorer, herunder tidsmæssige forskydninger i opsparing, anlægsudgifter og -indtægter, fremtidige låneadgange mm.

Gennemsnitslikviditeten opgjort efter kassekreditregelen er aktuelt (30. juni 2025) på ca. 4,4 mia. kr. - og dermed i "det grønne område", som i kommunens økonomiske politik er fastlagt til mere end 5.000 kr. pr. indbygger. Likviditeten forventes at være stigende i løbet af budgetperioden, og holde sig i det "grønne område". Den vigtigste forklaring på, at der forventes en stigning i gennemsnitslikviditeten, er udskudt anlæg samt stigende afkast på kapitalforvaltning.

Der er samlet budgetteret med et kasseforbrug i budgetperioden 2025 til 2029 på i alt 2,2 mia. kr. (forbrug af kassebeholdningen). Med en kassebeholdning ultimo 2024 på 2,8 mia. kr. vil kassebeholdningen ultimo 2029 være på ca. 0,6 mia. kr.

Forbruget af likvide aktiver er budgetteret med udgangspunkt i kendte beslutninger og forudsætninger om fx forbrug af opsparing på de decentraliserede områder, samt disponering af budgetlagte beløb til større infrastrukturprojekter. Erfaringsmæssigt har det vist sig, at der er en overvurdering af forbruget i det korrigerede budget (aktuelt vedrørende 2025) på grund af tidsforskydninger af udgifter m.v.

Hertil kommer, at den gennemsnitlige kassebeholdning, målt som et løbende gennemsnit over de sidste 365 dage erfaringsmæssigt er større end ultimo kassebeholdningen. Disse forhold bevirker tilsammen, at kassebeholdningen forventes at have et højere niveau i hele budgetperioden, end det umiddelbart fremgår ovenfor. De rentemæssige konsekvenser af denne mere gunstige forventning til kassebeholdningen er indarbejdet i budgettet. Likviditetsudviklingen vil dog blive fuldt nøje i hele budgetperioden, og vil blive afrapporteret til byrådet via løbende kvartalsoversigter.

Korrigeres der for ovenstående vil kasseforbruget i hele perioden 2025 til 2029 være ca. 1,6 mia. kr. og således en forventet kassebeholdning ultimo 2029 på ca. 1,2 mia. kr. og en forventet gennemsnitlig likviditet på ca. 2,6 mia. kr.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets krav til kommunernes gennemsnitlige kassebeholdning vil dermed være overholdt i budgetperioden.

Lån

Nettolånoptagelsen (omfattende ældreboliger, "hvile-i-sig-selv"-området, samt det skattefinansierede område) og inkl. afdrag i perioden udgør ca. 1.874 mio. kr. (dvs. nettoafdrag) i perioden 2025-2029.

Set i relation til kommunens skattefinansierede gæld og den finansielle egenkapital er det dog udviklingen i nettolåntagningen på det skattefinansierede område, der er relevant. På det skattefinansierede område (dvs. ekskl. ældreboliger og "hvile-i-sig-selv"-områderne) budgetteres med en nettolånoptagelse på 1.143 mio. kr. i budgetperioden 2025-2029 under ét (dvs. nettoafdrag). Det består af afdrag på i alt 1.203 mio. kr., og en fuld udnyttelse af lånemulighederne via Aarhus Kommunes låneramme på i alt 59 mio. kr.

Forskydninger i langfristede tilgodehavender og øvrige finansforskydninger

Nettoudgiften til forskydninger i langfristede tilgodehavender kan primært henføres til følgende forhold:

Indskud i Landsbyggefonden, der består af udlån til fonden til finansiering af almenyttigt boligbyggeri og til særstøtte til boligforeningsafdelinger med særlige vanskeligheder.

Indskuddet i Landsbyggefonden har varieret fra år til år. I 2025 og 2026 er det kommunale grundtilskud differentieret efter den gennemsnitlige boligstørrelse for familieboliger og vil således være mellem 8 og 12% afhængig af boligstørrelsen. Det kommunale grundtilskud for ældre- og ungdomsboliger er fastsat til 10%.

Der er budgetteret med nettoudgifter, der er et resultat af forskydninger i aktiver vedrørende fonde og legater, indtægter vedrørende beboerindskud i ældreboliger og øvrige forskydninger i kortfristet gæld.

Herudover er der budgetteret med optagelse og indfrielse af byggekreditter til ældreboliger i budgetperioden.

Ny ferielov - Funktion 8.55.73

Den 1. september 2020 trådte den nye ferielov i kraft. Loven ændrer på perioderne for optjening og afvikling af ferie. Der er i forlængelse heraf besluttet, at ferie optjent i perioden 1. september 2019 til 31. august 2020 indefrysnes i Lønmodtagernes fond for tilgodehavende feriemidler.

Midlerne bliver som hovedregel udbetalt til medarbejderen fra fonden, når vedkommende når folkepensionsalderen. Aarhus Kommune skal senest indbetale til fonden, når medarbejderen når pensionsalderen. Der er mulighed for at indbetale tidligere, hvis Aarhus Kommune ønsker det. Det er aftalt med afdelingerne, at Borgmesterens Afdeling står for indbetalingerne til fonden ud fra likviditets- og rentemæssige overvejelser. Indbetalingerne er finansieret via en reduktion af afdelingernes rammer over de næste 40 år. Rammereduktionen svarer til afdelingernes respektive gennemsnitlige forpligtelser over 40 år.

Kommunernes forpligtelse indekseres løbende. Ved regnskab 2024 var Aarhus Kommunes samlede forpligtelse til lønmodtagernes feriemidler 1.017 mio. kr.

Der kan derfor efterfølgende blive behov for at tilpasse den opgjorte forpligtelse. Eventuelle merudgifter finansieres af kassen. Modsat tilfalder eventuelle mindreudgifter ligeledes kassen.